

Jakelussa mainituille

Karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän toimikauden jatkaminen

Tausta

Valtioneuvoston vuonna 2022 julkaistuun Kielipoliittiseen ohjelmaan on kirjattu toimenpiteenä valtioneuvostotason karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän perustaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän toimikaudelle 1.7.2023–31.12.2024 (VN/16484/2023). Asiantuntijatyöryhmän toiminnasta on vastannut Kotimaisten kielten keskus (Kotus). Työryhmän sihteerinä on toiminut Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntija.

Karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän toimikauden tavoitteena oli yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston karjalan kielen elvytyshankkeen kanssa luoda asiantuntijatietoon pohjautuva ehdotus karjalan kielen tuen suuntaviivoista ja rakenteesta tuloksekkaan yhteistoiminnan mahdollistamiseksi valtionhallinnon, karjalaisyhteisön, tutkijoiden ja muiden kielitoimijoiden välillä.

Asiantuntijatyöryhmän jäseniksi nimitettiin toimikaudelle 1.7.2023–31.12.2024

Prof. emer. Pirkko Nuolijärvi (pj), Kotimaisten kielten keskus

Prof. Helka Riionheimo (vpj), Itä-Suomen yliopisto

FT, yliopistonlehtori Seija Jalagin, Oulun yliopisto

FM, väitöskirjatutkija Tuomo Kondie

Prof. Annika Pasanen, Sámi allaskuvlla

Prof. Anneli Sarhimaa, Johannes Gutenberg-Universität Mainz

Prof. emer. Lea Siilin, Itä-Suomen yliopisto

Prof. Markku Suksi, Åbo Akademi

Asiantuntijatyöryhmän sihteeriksi nimettiin FT, erityisasiantuntija Lotta Jalava, Kotimaisten kielten keskus.

Asiantuntijatyöryhmän asettamisessa ei voitu noudattaa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momenttia, sillä asiantuntijatyöryhmään on nimetty jäsenet heidän erityisen ammatillisen osaamisensa johdosta.

Asiantuntijatyöryhmä suositti 30.4.2024 opetus- ja kulttuuriministeriölle ja Kotimaisten kielten keskukselle pysyvän karjalan kielen lautakunnan perustamista Kotimaisten kielten keskuksen tai sen tehtäviä jatkossa hoitavan virastokokonaisuuden yhteyteen.

Tällä hetkellä lausuntomenettelyssä olevassa hallituksen esityksen luonnoksessa (13.12.2024) eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi ehdotetaan lisäystä Kotimaisten kielten keskuksen tehtäviin. Keskuksen tehtävänä olisi myös seurata saamen kielten, viittomakielten, romanikielen ja karjalan kielen käyttöä ja elvytystoimia. Esityksessä ehdotetaan perustettavaksi myös uusi karjalan kielen lautakunta. Vähemmistökielten elvytyksen tukea koskeva tehtävä on annettu Kotimaisten kielten keskukselle vuonna 2022 laaditun valtioneuvoston kielipoliittisen ohjelman myötä. Samana vuonna opetus- ja kulttuuriministeriö osoitti keskukselle tätä koskevan erillismäärärahan vuodelle 2023. Vuoden 2024 alusta lähtien vastaava määräraha on ollut lisättynä Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenomomentille.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettama asiantuntijatyöryhmä on pitänyt tärkeänä, että sen vuoden 2024 lopussa päättäneen toimikauden ja mahdollisesti 2026 aloittavan karjalan kielen lautakunnan väliin ei jäisi katkoa valtioneuvostotasaisen karjalan kielen asemaa seuraavan asiantuntijaelimen toiminnassa.

Karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän toimikauden jatko ja tehtävä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt jatkaa asiantuntijatyöryhmän toimikautta 31.12.2025 saakka. Jatkokaudella asiantuntijatyöryhmän tehtävänä on karjalan kielen tilanteen parantamiseksi ehdotettujen toimenpiteiden käynnistymisen seuranta ja tukeminen.

Asiantuntijatyöryhmän jäseninä toimivat toimikauden jatkoajalla

Prof. emer. Pirkko Nuolijärvi (pj), Kotimaisten kielten keskus

FM, projektitutkija, Niko Tynnyrinen 31.7.2025 saakka; Itä-Suomen yliopisto nimeää keväällä 2025 edustajansa ajalle 1.8.–31.12.2025, (vpj), Itä-Suomen yliopisto

FT, yliopistonlehtori Seija Jalagin, Oulun yliopisto

FM, väitöskirjatutkija Tuomo Kondie

Prof. Annika Pasanen, Sámi allaskuvlla

Prof. Anneli Sarhimaa, Johannes Gutenberg-Universität Mainz

Prof. emer. Lea Siilin, Itä-Suomen yliopisto

Prof. Markku Suksi, Åbo Akademi

Erityisasiantuntija Lotta Jalava (työryhmän sihteeri), Kotimaisten kielten keskus.

Asiantuntijatyöryhmän jäsen voi lähettää kokoukseen sijaisen, mikäli hän on itse estynyt osallistumasta kokoukseen. Lisäksi käsiteltävien asioiden mukaan asiantuntijatyöryhmä voi kuulla myös ulkopuolisia asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Asiantuntijatyöryhmän työtä seuraavat ministeriöiden edustajina hallitussihteeri Pamela Sarasmo, oikeusministeriö ja opetusneuvos Marjo Vesalainen, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Karjalan kielen asiantuntijatyöryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita. Kotimaisten kielten keskus vastaa asiantuntijatyöryhmän toiminnan kustannuksista toimikauden ajan.

Tiede- kulttuuriministeri Sari Multala

Osaston päällikön sijaisena, johtaja Erja Heikkinen

Jakelu/Sändlista:

Karjalan kielen asiantuntijaryhmän jäsenet

Tiedoksi/För kännedom:

Kansliapäällikkö Anita Lehtikoinen

Opetusministeri Anders Adlercreutz

Johtaja Leena Nissilä, Kotimaisten kielten keskus

Hallitussihteeri Pamela Sarasmo, OM

VN/16484/2023-OKM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: